

כ"ד ניסן, תש"פ
18 אפריל, 2020

שאלות ותשובות למנהלי בתי הספר העל יסודיים

שאלות הבהרה לאגרת 10

מועד קיץ תש"פ

מנהלים יקרים,
ריכזנו לקט משאלות ששלחתם לנו ותשובותיהם.

שאלות בנושא משפרי ציון:

1. האם תלמיד שעשה בעבר בגרות, עם ציון הגשה נמוך/גבוה יכול לקבל קורס באישור מפקח, עם ציון הגשה חדש ולגשת בציון שנתי סופי?
תשובה: כן. באם מדובר בהיבחנות בנוסף להיבחנות החיצונית המתוכננת לכתה. ובמידה והוזמן שאלון עבור התלמיד, התלמיד יוכל לשפר באמצעות קורס וירטואלי, את הציון השנתי שלו, בהתאם לנוהל שיפור ציונים המפורטים באגרת 10, **וזאת רק אם** הוזמן עבורו שאלון, ואם קיבל אישור מפקח על קורס וירטואלי, ובכל מקרה השיפור בציונו השנתי לא יעלה על 15 נקודות. באם זו ההבחנות החיצונית היחידה שלו התלמיד יבחן בה חיצונית.
2. האם תלמיד רשאי לשפר ציון בבחינה חיצונית, ללא תיקון ציון שנתי ללא הגבלה בכל המקצועות שיש בהם בחינה חיצונית?
תשובה: כן. מותר לתלמיד לגשת לבחינות חיצוניות מעבר לבחינה בה הוא מחויב כדי לשפר את ציונו.
3. האם תלמיד יב' יכול לשפר ציון מבחינה אליה ניגש במועד קיץ תשעט, כשהיה ביא', בין אם זה במקצועות הבחירה, ובין אם במקצוע חובה?
תשובה: -ניתן **רק אם הוזמן שאלון** מתחילת השנה עבור התלמיד למועד הקיץ. ורק אם השתתף בלמידה סדירה מאז תחילת השנה, שאושרה מבעוד מועד מתחילת השנה על ידי המפקח.
אם זו הבחינה החיצונית היחידה של התלמיד באשכול זה יעשה חיצונית. אם יש לו עוד בחינה חיצונית באשכול, או שזה מקצוע שאין בו בחינה חיצונית- ישפר על ידי ציון שנתי **שישוקלל עם מרכיבים נוספים לציון סופי** אם נעשתה למידה מתחילת השנה ויש אישור מפקח על תיקון ציון שנתי מתחילת השנה.

4. האם תלמיד יכול לשפר ציון מחורף תש"ף לקיץ תש"ף?

תשובה:

- א. אם זה המקצוע היחיד באשכול יש להיבחן בו בבחינה חיצונית.
ב. אם יש עוד מקצוע באשכול שכבר נבחנים בו חיצונית אפשר לתקן שאלון אחד בלבד בציון שנתי ללא בחינה. רק בקיומם של התנאים הנ"ל :
אישור מפקח ולמידה בקורס וירטואלי, במקרה זה השיפור יכול להיות לא יותר מ-15 נקודות.
ג. אם יש צורך לשפר יותר מציון אחד, בנוסף למקצוע שנבחנים בו חיצונית, אחד יהיה פנימי והשאר רק חיצוני.

5. כמה שעות צריך לכלול קורס וירטואלי לשיפור ציון שנתי?

תשובה: 60 שעות, באישור מפקח. רק אחר מתן מערכת שעות מסודרת.
נוהל מדויק איך מאשר המפקח את הקורס יפורסם על ידי האגף לחינוך על יסודי בימים הקרובים למפקחים.

6. אם תלמיד לא מרוצה מהציון הפנימי ורוצה לגשת לבחינה חיצונית האם יוכל?

תשובה: תלמיד יכול לבקש לגשת לבחינות חיצוניות כדי לשפר את ציונו, אך רק בתוספת לבחינה החיצונית שבית הספר קבע עבורו.

7. האם תלמיד יכול לשפר ציון שנתי באשכול החובה- מתמטיקה, אנגלית, שפה במידה והוזמן שאלון?

תשובה: כן.

8. שיפור הציון של עד 15 נקודות בקורס וירטואלי הוא מהציון השנתי שהתלמיד הוגש בו במועד חורף תש"ף או מהציון הסופי של התלמיד אחרי ההבחנות בחורף?

תשובה: מהציון השנתי, וגם זה רק אם למד בקורס שאושר על ידי המפקח ונבחן / הוערך בקורס ונמצא זכאי לתוספת ניקוד. התוספת אינה אוטומטית, ו15 נקודות הם סף מקסימלי אך כל תלמיד יקבל את הציון המגיע לו, עד הסף הנ"ל.

9. האם תלמיד יב' שמבקש לשפר ציון בגרות בכימיה עקב ציון נמוך בכיתה יא' יכול לגשת שוב לבגרות בשאלון זה?

תשובה: כל תלמיד ביא או יב שרוצה לשפר ציון ללא שינוי בציון השנתי, ובהינתן שיש בחינה חיצונית במקצוע המדובר, יכול להבחן בבחינות חיצוניות נוספות מעבר לתכנית ההיבחנות שנקבעה בבית ספרו.

להלן סיכום נוהל משפרי ציון:

1. תלמיד רשאי לשפר ציון בבחינה חיצונית, ללא תיקון ציון שנתי, ללא הגבלה (בכל המקצועות שיש בהם בחינה חיצונית)
2. שיפור ציון מבחינה שנעשתה במועד קיץ תשעט, כשהתלמיד היה בי"א, בין אם זה במקצועות הבחירה, ובין אם במקצוע חובה בו נבחן התלמיד בקיץ שעבר- ניתן רק אם יש אישור מפקח על תיקון ציון שנתי מתחילת השנה, ונעשתה למידה מתחילת השנה, והוזמנו עבורו שאלונים. במקרה זה:
  - א. אם זו הבחינה החיצונית היחידה של התלמיד באשכול - הבחינה תעשה חיצונית.
  - ב. אם יש לו עוד בחינה חיצונית באשכול, או שזה מקצוע שאין בו בחינה חיצונית- ישפר על ידי ציון שנתי, שישוקלל עם מרכיבים נוספים לציון סופי.
3. שיפור ציון מחורף תש"ף לקיץ תש"ף - רק אם יהיה אישור מפקח על קורס וירטואלי, ויקויים קורס וירטואלי על מלוא השעות, והוזמנו שאלונים, אם קיימים תנאים אלו, אז:
  - א. אם זה המקצוע היחיד באשכול יש להיבחן בו בבחינה חיצונית.
  - ב. אם יש עוד מקצוע באשכול שכבר נבחנים בו חיצונית- אפשר לתקן שאלון אחד (בלבד) בציון שנתי ללא בחינה. רק בקיומם של התנאים הנ"ל (אישור מפקח, למידה ושאר התנאים כפי שהוגדרו באגרת 10) והשיפור יכול להיות לא יותר מ15 נקודות מהציון השנתי שדווח לו.
  - ג. אם יש צורך לשפר יותר מציון אחד, בנוסף למקצוע שנבחנים בו חיצונית, אחד יהיה פנימי והשאר רק חיצוני.

שאלות בנושא אשכול מדעים:

10. האם לתלמידי עמ"ט המתוכננים, בהתאם לתוכנית ההיבחנות, לגשת לשני שאלונים בפיזיקה(מכניקה וחשמל) ולהם מקצוע מדעי נוסף אותו הם עושים בהבחנות חיצונית נדווח על שני השאלונים בפיזיקה ציון פנימי? תשובה: כן, ידווחו בציון שנתי שישוקלל עם מרכיבים נוספים לציון סופי.
11. תלמידה הלומדת שני מקצועות מדעיים מחוץ לאולפנה. בגרות במדעי המחשב ברמה של 5 יחל ללא ציון שנתי וכן, לומדת בתיכון הוירטואלי פיסיקה. האם תוכל לגשת גם לבחינה בפיסיקה וגם במדעי המחשב או שעליה לבחור רק בגרות אחת? תשובה: תוכל לגשת לשניהם.
12. תלמיד י"א שלומד פיזיקה (מקצוע בו יש בחינה חיצונית בי"א) ומקצוע מדעי אחר בו אין בחינה חיצונית בי"א(ביולוגיה, כימיה, מדעי המחשב) - האם יש אפשרות בחירה או שהוא חייב להיבחן בפיזיקה?

תשובה: צריך להבחן בפיזיקה.

13. תלמידי י"א שלומדים כמה מקצועות מדעיים (ושנרשמו לבחינת בגרות מדעית) ויקבלו השנה ציון פנימי של בית הספר על ה-55% בכימיה, האם ציון זה ישוקלל עבורם בשנה הבאה לתעודת הבגרות, בתור הציון של הבחינה בכתב רגילה? או שהם יחויבו להיבחן בבחינה החיצונית בשנה הבאה?
תשובה: זה יהיה הציון שישוקלל, באם השנה נבחנו חיצונית במקצוע מדעי אחר.

14. מה לגבי תלמידים שרצו לשפר מעבדות בביולוגיה וכעת לא מתאפשר להם?
תשובה: ישפרו בציון שנתי שישוקלל עם מרכיבים נוספים לציון סופי, וזאת רק אם נרשמו מתחילת השנה, ולמדו מתחילת השנה, והיה להם אישור על שיפור ציון מהמפקח מתחילת השנה.

15. האם ההנחיה לציון שנתי במעבדה במקום ציון חיצוני תקפה גם לתלמידי י"א שנרשמו לבחינת המעבדה בתש"ף?
תשובה: כן.

16. האם הנדסת תוכנה נכלל תחת אשכול מדעי? במקצוע זה אמורה להיות בחינה מעשית מול בוחן ולא בחינה בכתב.
תשובה: הבחינות המעשיות מופיעות בפרק מיוחד באגרת 10. ויעשו השנה על ידי מורי הכתה.

שאלות בנושא האשכול ההומאני

17. אם תלמיד הוגש בעבר למקצוע הומאני, נשלח ציון הגשה בשנה שעברה אבל התלמיד לא ניגש בפועל לבגרות - האם ניתן להשלים את המקצוע בציון פנימי?
תשובה: אם זה המקצוע החיצוני היחיד יש לעשותו חיצונית. אם זה לא המקצוע שאליו ניגשת השכבה חיצונית, דינו ככל מקצוע, וניתן לעשותו בציון שנתי, רק אם התלמיד אכן למד אותו מתחילת השנה והוזמן עבורו שאלון מבעוד מועד, מתחילת השנה.

18. האם תכנית סחל"ב מחליפה הבחנות חיצונית?
תשובה: תכנית סחל"ב היא תכנית עם בגרות חיצונית. מי שבוחר להבחן באשכול ההומניסטי בהיסטוריה חיצוני ושייך לתוכנית זו - נבחן בבגרות זו.

19. תלמידים שנגשו בתושב"ע ליחידה חיצונית בגמרא בחורף. אם אנחנו בחרים תושב"ע, האם יצטרכו 2 יחידות חיצוניות או רק אחת בקיץ? **תשובה:** יש הבדל בין תושבע בממלכתי שלא קיים בהיבחנות חיצונית, לתושב"ע בממ"ד שבו, אם הוא המקצוע להיבחנות חיצונית, יש להבחן בכל השאלונים ברמת החובה.

20. רוב התלמידות נבחנות תנ"ך מוגבר, האם ניתן לבחור באחד ממספרי השאלונים האלו על משבצת המבחן החיצוני ההומני, או ששניהם לא נחשבים בסיס?

תשובה: בחוברת השאלונים שמפרסם אגף הבחינות יש פירוט של השאלונים שניתן להבחן בהם. יש לפעול רק לפי פירוט זה.

21. תלמיד שצריך לגשת לתנ"ך ל- 2 יחידות חיצוניות ויש לו עוד מקצועות שאליהם הוא רשום תחת אשכול הומניסטיקה. האם חייב לגשת לכל ה-2 יח"ל החיצוניות או רק לאחת?

תשובה: במקצוע החיצוני יש לגשת בבחינה חיצונית לכל השאלונים בכתב (רלוונטי רק לתנך ותושבע בחד, לפיסיקה המחולקים ל-2 שאלוני בחינה). להוציא בחינו מעבדה שנעשות בציון שנתי שישוקלל עם מרכיבים נוספים לכלל ציון סופי.

שאלות נוספות:

22. האם כל עבודות הגמר הצמודות במקצועות באשכול ההומניסטי, באשכול המדעים, בשפת אם ובמתמטיקה מחליפות הבחנות חיצונית? **תשובה: כן.**

23. כיצד יושלמו שעות חנ"ג? **תשובה:** בחנ"ג יש להשלים את השעות בלמידה מרחוק.

24. מה דינם של נבחני משנה? מה לגבי השאלונים שהתבטלו? **תשובה:** נבחני משנה יכולים לגשת לבחינות שכרגע קיימות לבחינה חיצונית. לגבי בחינות שאין כרגע חיצונית, בהמשך יפרסם אגף הבחינות האם יהיה מועד אחר ומתי. נוהל זה נכון גם לאקסטרנים.

25. מה קורה לגבי לימודי התיאוריה? **תשובה:** על מנת לשמור על רצף למידה בחינוך התעבורתי בכיתות י' ולקראת בחינת התיאוריה בקיץ נערכנו מבעוד מועד להקלטה ושידורים של

שיעורים מתוך התכנית במערכת השידורים הלאומית. לפני חג הפסח שודרו מספר שיעורים בעברית ובערבית וצולמו שיעורים נוספים אשר ישודרו אחרי חופשת הפסח. מומלץ לעקוב אחר מועדי השידורים בעברית ובערבית. הממונים המחוזיים בקשר עם צוותי ההוראה ומעדכנים אותם בכל התפתחות וכל זאת על מנת לשמור על רצף הוראה לקראת הבחינה בסוף השנה.

מועד בחינת התיאוריה אשר הייתה מתוכננת להתבצע ביוני 2020 נדחתה בשל הנסיבות ייקבע מועד מאוחר יותר בקיץ ויפורסם בצינורות המקובלים. מאגרי השאלות בעברית ובערבית אשר מהווים 60% משאלות הבחינה מצויים בתיק תכניות לימודים ובפורטל התלמידים לצורך למידה ותרגול לתלמידים ולמורים, בנוסף העבודה על האפליקציה בפורטל תלמידים עבור התלמידים עומדת להסתיים בקרוב ותאפשר לתרגל לקראת הבחינה דרך הסלולר האישי של כל תלמידה ותלמיד ועל זה תצא הודעה כשיתאפשר להשתמש באפליקציה.

החלטת משרד החינוך בנושא החינוך התעבורתי היא לקיים את תהליך הלמידה מרחוק ולאפשר לתלמידים שבית ספרם כלול ברשימה שנקבעה להבחן בתיאוריה בקיץ הקרוב.

26. איך יופעלו הבנוסים האוניברסיטאיים?

תשובה: לכל אוניברסיטה מדניות בנוסים משלה. זו היא אוטונומיה של האוניברסיטאות ומשרד החינוך לא מתערב בזה. בהסכמה שבין המשרד לאוניברסיטאות, תעודת הבגרות שתורכב ממקצועות בהיבחנות חיצונית, לצד מקצועות שמורכבים מציון שנתי שישוקלל עם מרכיבים נוספים, בנוסחה שתבנה בשיתוף האקדמיה, לציון סופי, יוכרו לקבלה לאוניברסיטאות.

27. האם המשקל של ציון הגשה וציון בגרות ישתנו בחישוב הציון הסופי? **תשובה:** כמדי שנה גם השנה תופעל נוסחה דיפרנציאלית. במקצועות הפנימיים תופעל נוסחה חדשה שתבנה במיוחד למקצועות אלו. בכל מקרה לא הציון השנתי עצמו יופיע כציון אלא הוא יהווה את הציון שישוקלל עם מרכיבים נוספים במסגרת הנוסחה שתבנה.

28. תלמיד שנבחן עם כל השכבה בבחינה חיצונית, אך לא נבחן עם השכבה במקצוע הומניסטי נוסף שהשכבה ניגשה בחורף והיה אמור לגשת בקיץ, והוזמן עבורו שאלון, האם יכול לעשות את המקצוע הנוסף פנימי? **תשובה:** יגש לשאלון שכל השכבה ניגשת אליו חיצוני. באם אכן הוזמן עבורו שאלון מבעוד מועד, והוא לומד כל השנה המקצוע השני יוכל להיעשות בציון שנתי שישוקלל עם מרכיבים נוספים לכלל ציון סופי.

29. תלמידים במסגרת של המרה בשל לימודים אקדמיים. אם יש מקצוע שהומר להם, האם הם צריכים להבחן במקצוע השני שלהם? **תשובה:** מקצוע המרה שווה ערך למקצוע חיצוני.

30. מה עם תלמידים שרשומים ל 5 יחידות מתמטיקה ורוצים להיבחן ב 4

יחידות?
תשובה: יגשו ל-4 יח"ל.

31. תלמידים שלא הצליחו במדעים ולמדו לקראת היסטוריה 5 יח"ל איזו הערכה תהיה להם?
תשובה: כל הרחבות מקצועות החובה הם בציון שנתי שישוקלל עם מרכיבים נוספים לציון סופי.

32. האם תכניות ייחודיות יכולות להיחשב כמקצוע שתלמידים בוחרים לצורך ציון חיצוני?
תשובה: כן.

33. התמודדות עם "חשד" בכתה י"א – תלמידות. ים שנרשם לגביהן "חשד" בשאלון חיצוני בתשע"ט (י"א), אם מחויבות לגשת שוב לשאלון זה (ולוותר על המקצוע המדעי הנוסף) בזמן ששאר חבריהן לכיתה ייגשו למקצוע המדעי הנוסף?
תשובה: הם צריכים. ות לגשת גם לבחינה החיצונית של כל השכבה, וגם לבחינה חיצונית להסרת החשד.

34. האם אפשר לאשר למי שרוצה להיבחן במספר בחינות רב יותר. האם יש החרגה לאוכלוסיית מחוננים?
תשובה: בעקרון כל תלמיד ניגש לבחינה חיצונית אחת באשכול המדובר לפי התוכנית השכבתית, אם אינו חייב בבחינה השכבתית ייגש לבחינה אחרת שחייב. תלמיד שרוצה לשפר את ציוני החיצוני או השנתי רשאי לגשת לבחינות חיצוניות נוספות לצורך השיפור.
35. האם המיקוד החדש תקף גם למועד ב?
תשובה: כן.

36. האם כל תלמיד יכול לקבל החלטה לגבי בחירת המקצוע בו ייבחן בבחינה חיצונית?
תשובה: לא תלמיד. רק בית הספר בוחר אחד המקצועות מתכנית ההבחנות המתוכננת, לכלל השכבה. ניתן לתת לכיתה/ קבוצה מקצוע אחר מהשאר אך הבחירה היא של בית הספר, ורק בהתאם לתוכנית ההיבחנות שאושרה בוועדה המלווה את בית הספר.

37. האם למקצועות מורחבים שאינם מדעים יינתן ציון שנתי בית ספרי?
תשובה: מקצועות מורחבים, הן הרחבה של מקצועות החובה והן מקצועות הבחירה שאינם מאשכול המדעים, ילמדו ויצוייננו **בציון שנתי שישוקלל עם מרכיבים נוספים לכלל ציון סופי בשאלון.**
לתלמיד יב יחושבו הרחבות ממקצועות החובה רק כאלו שכבר נבחן בהם ברמת הבסיס או שישלים בהם את הבחינה החיצונית ברמת הבסיס בקיץ תש"ף, ורק ככל שהוזמנו עבורו שאלונים מבעוד מועד להרחבה זו. (לא

- יתאפשר לקבל ציון במקצוע חובה ברמה מוגברת ללא ציון חיצוני באחד השאלונים של המקצוע).
38. האם יש התייחסות מיוחדת לתלמידי אגף שח"ר שהחלו למידה בסמסטר ב' של שנה זו?
תשובה: עליהם ללמוד מקצועות אלו בהתאם לנוהל, בלמידה מרחוק. כמו כן בקרוב נוציא אגרת המלצות לתלמידים המתקשים ללמוד בלמידה מרחוק.
39. כיצד ייקבע הציון הסופי של התלמיד במקצוע או מהם המרכיבים הנוספים שישוקללו עם הציון השנתי הבית ספרי?
תשובה: תקבע נוסחה ייחודית בשיתוף עם האקדמיה.
40. תלמיד שלא ניגש לבגרות חורף האם הציון השנתי שניתן לו בחורף נשמר לקיץ לעניין ה-15 נקודות?
תשובה: דינו כתלמיד שלא ניגש ויש לדווח לו ציון מחדש.
41. בשכבת יב' אצלנו לא נבחנים בלשון (נבחנים ביא') האם נוכל במקום מבחן בלשון להוסיף מקצוע הומני- היסטוריה – בסיסי שעושים אצלנו ביב'?
תשובה: לשון אינו חלק מהאשכול ההומניסטי וחייבים בו ללא קשר לחובת ההיבחנות החיצונית באשכול ההומניסטי.
42. האם ניתן להחריג את תלמידי אגף שח"ר בנושא המשפרים שכן הם לא משפרי ציון מרצון אלא נכשלו במועד הקודם בבחינה, לכן תיקון ציון (במידה והם ניגשים לבחינה אחת חיצונית ואחת פנימית) של עד 15 נק' לא הוגן עבורם ולעיתים גם לא מספק. מה גם שהתכנית הבית ספרית עבורם נבנתה לכתחילה באופן שבו הם חוזרים שוב על בחינות מסוימות ונקבעים להם ציונים חדשים לאחר השתתפות בקורס.
תשובה: מעמדה של תעודת הבגרות של תלמידי שח"ר לאורך השנים זהה למעמד תעודת הבגרות של כלל הלומדים. ובכך מוגבר השוויון, תלמידי שח"ר עומדים כבכל השנים גם עתה בחובות כלל התלמידים.
43. תלמיד שקבל חשד בשאלון התקשוב בכתב בכתה י"א בשנה"ל שעברה איך יוכל להסיר את החשד?
תשובה: חשד ניתן להסיר רק בבחינה חיצונית. אם החשד הוא במקצוע שאין בחינה ייאלץ להמתין שתהיה בחינה.
44. מה ההתייחסות לתלמיד י"ב שניגש בשנה שעברה לבגרות באשכול הומניסטיקה ללא התאמות ולאחר הגשת ערעור הוא קיבל התאמות ולומד השנה את המקצוע שוב במטרה לגשת במועד הקרוב.
תשובה: אם זה המקצוע היחיד באשכול- יגש בבחינה חיצונית. אם לא עליו לגשת למקצוע החיצוני כמו כלל תלמידי השכבה, ועבור מקצוע זה דינו כנוהל שיפור ציונים באגרת 10.

אנו מאחלים לכולנו בהצלחה רבה

ד"ר בארי

מנהלת האגף לחינוך על יסודי

2.3

העתקים:

מר שמואל אבואב- מנכל משרד החינוך
ד"ר שוש נחום- סמנכ"לית בכירה ומנהלת המינהל הפדגוגי
ד"ר מירי שליסל- יו"ר המזכירות הפדגוגית
ד"ר עופר רימון- סמנכ"ל תקשוב טכנולוגיה ומערכות מידע
מנהלי מחוזות
מפקחים במחוזות
הנהלת האגף לחינוך על יסודי
מנהלי מחלקות חינוך
מנכ"לי רשתות החינוך